

Et kritisk blik udefra på evalueringen af hjemløsestrategien

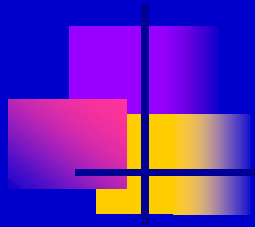
Borups Højskole

27. august 2013

Professor Peter Dahler-Larsen, PhD

Institut for Statskundskab,

Københavns Universitet

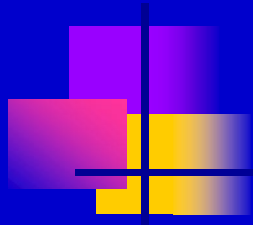
Evaluering er "assisted sense-making"

En evaluerings historie i sin sammenhæng

- Forhistorie
- Indsats
- Oplæg
- Evalueringskommissorium
- Evalueringsrapport
- Evalueringssammendrag
- Presseomtale og debat
- Anvendelse

- Rambølls evaluering er efter min opfattelse på mange måder grundig og omfattende og påpeger mange relevante og væsentlige aspekter af hjemløshedsproblemerne

En evaluerings historie i sin sammenhæng

- Forhistorie
- Indsats
- Oplæg
- Evalueringskommissorium
- Evalueringsrapport
- Evalueringssammendrag
- Presseomtale og debat
- Anvendelse

Evaluering af hjemløsestrategien:

Hvad betyder det?

- Den strategi, man havde taget beslutning om. Virker den?
- Strategien som den faktisk blev udført. Virker den?
- Valget af den strategi frem for en anden. Var det et godt valg?
- Find en strategi, der virker, og dokumenter det lykkes

Opdrag (H: 2)

- Inddrage bedst tilgængelige viden
- Udvikle metodebeskrivelser
- Løbende dokumentation
- Afsluttende evaluering

Forskkel på:

- En evaluering
- Et management-informations-system

Ideal

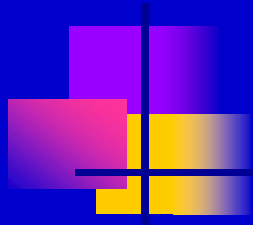
- *I retning mod mere evidensbaseret praksis (R: 1)*

Mål:

- Færre hjemløse
  - Men de facto:
    - 2009: 4998
    - 2013: 5844
- = 18 % stigning

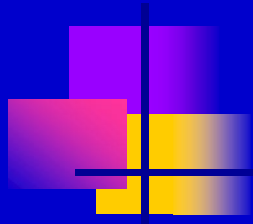
- *Udviklingen kan ikke alene tilskrives effekter af Hjemløsestrategien (R: 10)*

Målsætning

- *Hjemløsestrategien har ikke handlet om at forebygge tilgangen til hjemløshed. Det manglende eksplicite fokus på forebyggelse kan have medført, at man ikke i tilstrækkelig grad har været i stand til at indfri målsætninger (R: 3)*
- *Hvis der skal ske en mere generel reduktion af hjemløsheden forudsætter det samtidig en lang række øvrige indsatser (R: 10)*

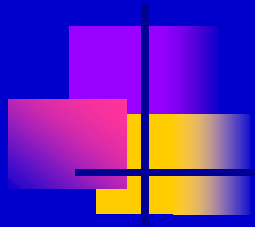
- *Kommunernes økonomiske situation sat under pres* Resume s. 4.
- NB: Betyder de ekstra midler (eksatspuljemidler) at kommunerne skærer i den ordinære indsats? Hvad betyder det for evalueringen af satspuljemidlernes effekt?

Stigning i antal hjemløse

- Deltagende kommuner: 8 %
- Ikke-deltagende kommuner: 43 %

- *ACT: 90 % fastholder boligen. Stor succes. (R: 21)*

Logikken i Housing First

- *Disse indsatser har været særdeles effektive (H: 8)*
- *Når boligen kombineres med bostøtte, så virker bostøtten, men: Kunne det være Housing First virker i kraft af boligen, ikke i kraft af bostøtten?*
- Kvalitativt interviewudsagn (H: 32) antyder, at det var boligen, ikke bostøtten, der gavtede borgeren.

Evalueringsmetode

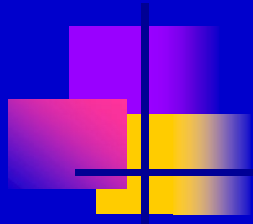
- NB: sammenligningsgruppe?
  - Før-nu
  - Med-uden bostøtte
  - Med forskellige former for bostøtte (men forskellig kommune og forskellig målgruppe)
  - Konkurrence med boligparathed?
- NB: Programteori

Programteori

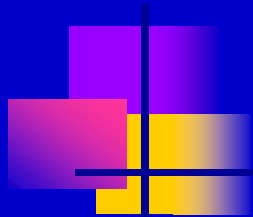
- En programteori udpeger kombinationer af
  - Nødvendige tegn
  - Specifikke tegn
- For at øge styrken i konklusionen

- De hjemløses ”ekstraproblematikker” afhjælpes stort set ikke fra første til seneste indberetning, måske undtagen økonomi (H: 59)
- Kan det være et tegn på, at bostøtten ikke virker?
- Kan det være en ulempe ved Housing First?

Fordele og ulemper ved Housing First vs boligparathed

	Fordele	Ulemper
Housing First	<ul style="list-style-type: none"> • Hurtigt tilbud • Evidensbaseret i USA • Brugerudsagn der eksemplificerer (H: 49)	
Boligparathed		<ul style="list-style-type: none"> • Fastholder borgeren i hjemløshed (R: 18) • Langt ophold i midlertidig bolig

- Interviewperson: *Jeg er fagligt og professionelt enig i Housing First. Vores egen strukturelle situation kom bare til at stå i vejen.* (H: 34)
- Ønsker om
  - Ikke tidsbegrænset indsats, dvs tid nok
  - Begrænset case-load, dvs medarbejdere nok
  - Boliger nok (NB: ikke kategoriboliger)
- Implementeringsproblem eller teoriproblem?

Fordele og ulemper ved Housing First vs boligparathed

	Fordele	Ulemper
Housing First	<ul style="list-style-type: none"> • Hurtigt tilbud • Evidensbaseret i USA • Brugerudsagn der eksemplificerer (H: 49)	
Boligparathed		<ul style="list-style-type: none"> • Fastholder borgeren i hjemløshed (R: 18) • Langt ophold i midlertidig bolig

Fordele og ulemper ved Housing First vs boligparathed

	Fordele	Ulemper
Housing First	<ul style="list-style-type: none"> • Hurtigt tilbud • Evidensbaseret i USA • Brugerudsagn der eksemplificerer (H: 49)	?
Boligparathed	?	<ul style="list-style-type: none"> • Fastholder borgeren i hjemløshed (R: 18) • Langt ophold i midlertidig bolig

Evaluering af hjemløsestrategien

Første Googlehit

Socialministeriet

Hjemløse

Evaluering af Hjemløsestrategien

En ny evaluering af Hjemløsestrategien viser, at kommunerne opnår positive resultater gennem arbejde med rehabilitering af hjemløse. Tallene viser, at ni ud af ti hjemløse bliver boende i deres egen bolig og dermed kommer ud af hjemløshed i kraft af indsatserne i Hjemløsestrategien. Læs hele pressemeddelelsen [her](#)

Googlehit 2-12:

- Ministeren: Den helhedsorienterede indsats virker.
- Mere om baggrund, forhistorie.
”Monitorere og evaluere.”

Googlehit 13:

- Berlingske: Ministerros trods flere hjemløse

Googlehit 14:

- Facebook: Kommuner opnår positive resultater med rehabilitering af hjemløse efter "Housing-First-princippet"

Googlehit 17:

- P1: Konsulenter har evalueret sig selv

Hvor er...?

De hjemløses perspektiv?

- De i vores samfund, der er defineret ved en *mangel* (arbejdsløse, hjemløse, hørehæmmede, udviklingshæmmede...) får ofte manglen defineret af andre, og deres stemme fylder meget lidt i debatten
- ”Mange giver udtryk for, at hvis ikke de fik bostøtte, ville de næppe kunne fastholde boligen.” (R: 1)

Hvor er de hjemløse fra andre lande?

- (R: 12) Fodnote 2:

6 københavnske gadesovere er uden fast/legalt ophold i Danmark. I øvrigt: Identifikationsproblemstilling.

Monitoreringen

- I hvilket omfang er monitoreringen implementeret som tilsigtet?
- I hvilket omfang har de kommunale aktører fundet monitoreringen meningsfuld og anvendelig?

Evidensbasering?

- 17 kommuner. Hvad med resten?
- Hver kommune vælger sin metode, men de forskellige bostøttemetoder har forskellig målgruppe, så hvad ved vi om matchet målgruppe//metode?
- Hvor meget kan metoderne skilles?
- Kommunernes ansvar og metodefrihed?

En evaluerings historie i sin sammenhæng

- Forhistorie
- Indsats
- Oplæg
- Evalueringskommissorium
- Evalueringsrapport
- Evalueringssammendrag
- Presseomtale og debat
- Anvendelse

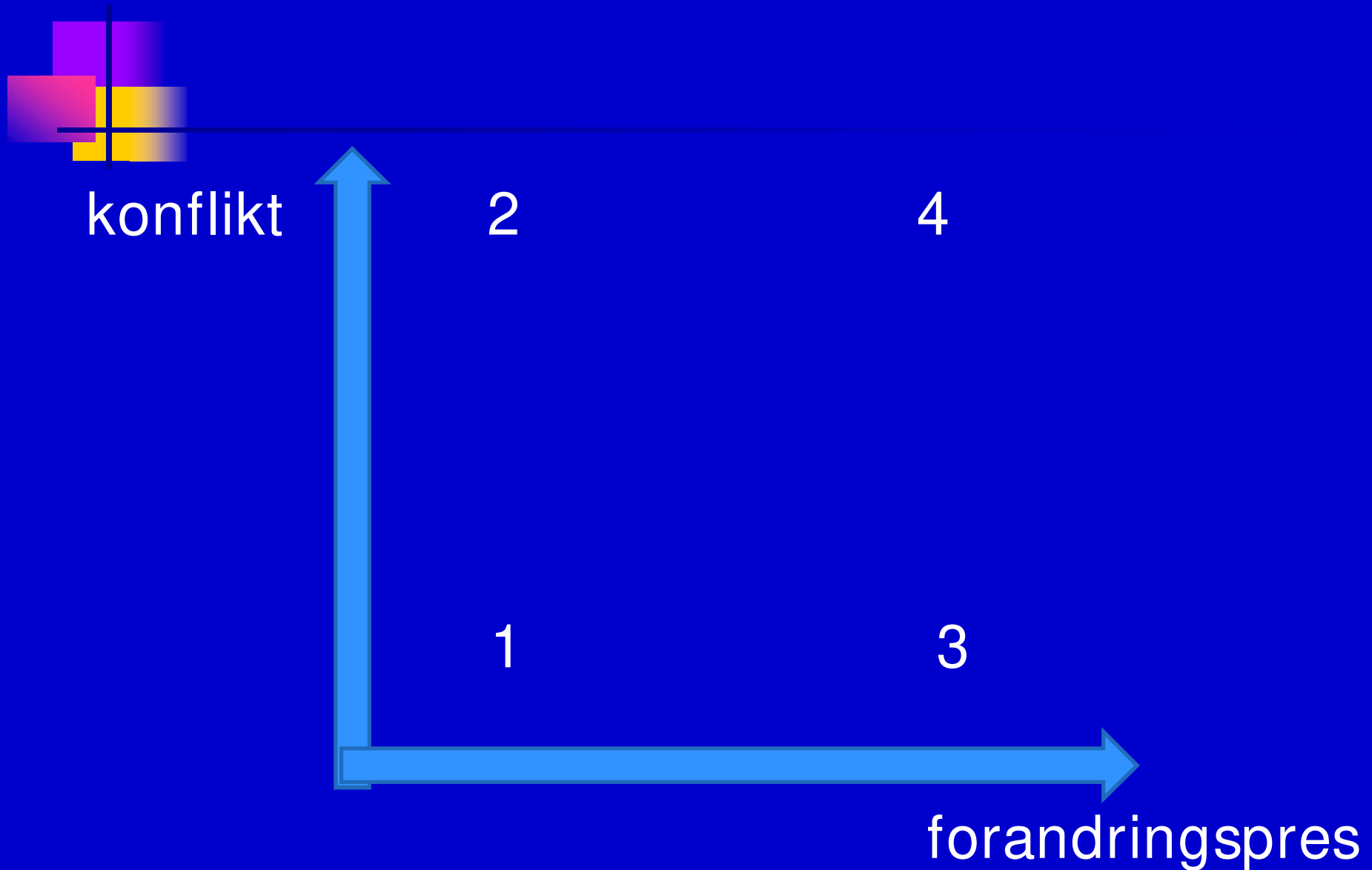

Hovedpunkter iflg PDL:

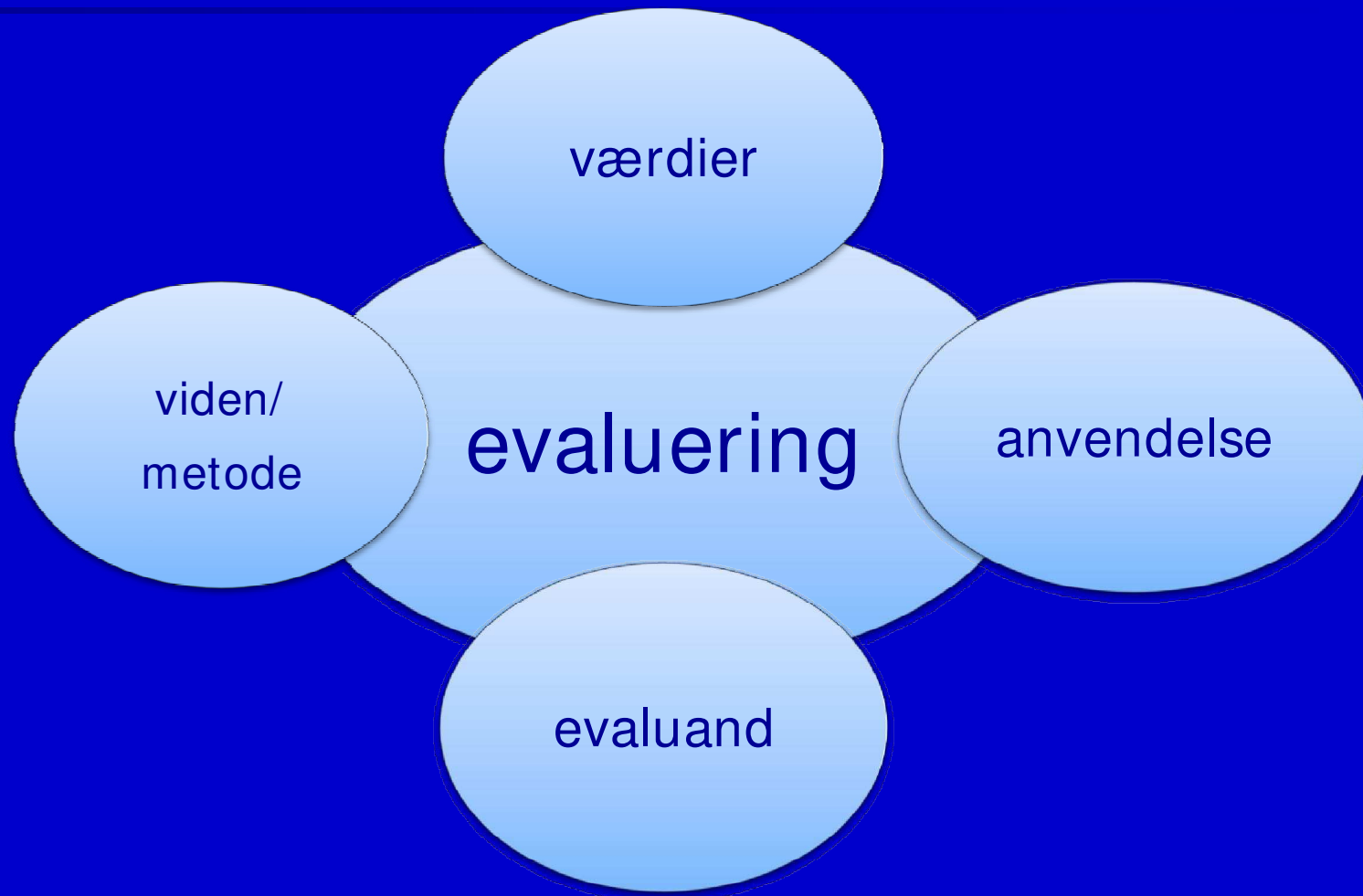

- I oplægget skelnes ikke tilstrækkeligt mellem indsats, informationssystem og evaluering
- De oprindelige mål blev ikke nået
- Housing First trykprøves ikke tilstrækkeligt i evalueringen
  - Fordele/ulemper
  - Design
  - Diskussion
- Glem ikke, evalueringsrapporten peger på mange forhold i samfundet, der influerer på hjemløshed.
- Pressemeddelelse og pressens gengivelse siger i hovedparten: "Det går godt"

Argumentation og anvendelse:

Evaluering relativ til:

Mere viden om evaluering

- Peter Dahler-Larsen: The Evaluation Society. Stanford University Press 2012.
- Peter Dahler-Larsen: Kvalitetens Beskaffenhed. Syddansk Universitetsforlag 2008.